

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățămînt

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

LIMBA ȘI LITERATURA UCRAINEANĂ

CICLUL GIMNAZIAL

februarie 2015

Timp alocat: 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
  - Lucrează independent.
-

Îți dorim mult succes!

Scor total acumulat _____

Частина I

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Іван Петрович Котляревський належить до тих довгожителів планети, які разом із витворами свого духу впевнено переступають грані сторіч, далеко йдучи за межі їм відміряного часу. Два століття живе на світі безсмертний автор “Енеїди” й “Наталки Полтавки”, поет, веселий мудрець. Що в ньому ніби уособилися оптимізм нашого народу, його обдарованість і моральна чистота.

Що ж приваблює в Котляревському його нащадків? Для нас він невіддільний від свого народу, від того ґрунту, що живив його творчість. Написав “Енеїду”, звичайно, Котляревський, авторське право належить йому, і усе ж славетну поему витворював ще один автор, ім’я якому – український народ. І це аж ніяк не применшує індивідуальності письменника, а радше підносить великого полтавця. Те, що ми звемо народністю, було органічно притаманне Котляревському, й, певне, саме тут криється таємниця довго віку його творів.

Народився він у містечку співучому й мужньому, в маленькому будиночку на горі біля собору – в старовинній українській хаті, з вікон якої було далеко видно. Внизу за Ворсклю розгорталася в заобрійну далеч мальовничі простори рідної України, а звідти попід самі вікна підступало народне життя з його журбою та радощами. До цього життя допитливий, зіроокій Котляревський пильно приглядався.

Всю вогненну правду про ту добу буде сказано пізніше, і скаже її Шевченко. Те, про що Шевченко скаже на повен голос, Котляревський зачіпає принагідно. Хоча, коли судити з картин пекла в “Енеїді”, навряд чи можуть виникати сумніви в тому, на чиєму боці симпатії письменника. Недарма Еней, мандруючи пеклом, серед найперших грішників бачить панів.

Те, що здійснив Котляревський в ім’я свого народу, можна назвати моральним подвигом. Завдяки Котляревському народна мова стає мовою літератури. Слово, що від нього часом поспішали відцуратися, пролунало з вуст Котляревського і дужо, і гідно.

(За О. Гончаром)

№ завдання	Завдання	Оцінювання
1.	Визначте стиль поданого тексту. Обведіть кружечком букву, що позначає правильну відповідь. А. Художній Б. Публіцистичний В. Науковий Г. Офіційно – діловий Ґ. Розмовний	L 0 1
2.	Дайте короткі відповіді на кожне запитання до тексту. А. Які риси свого народу уособлює І.П.Котляревський? _____ _____ _____ Б. Кого вважає автором «Енеїди» Олесь Гончар? _____ _____ В. Яку роль, на думку Олесь Гончара, відіграє Котляревський у становленні української літератури ? _____ _____	L 0 1 2 0 1 2 0 1 2

3.	<p>Доберіть до поданого тексту 2 варіанти заголовка.</p> <p>А) виражений одним словом;</p> <p>_____</p> <p>Б) виражений словосполученням.</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 0 2</p>
4.	<p>Поміркуйте, що означає вислів : говорити на повен голос. Дайте відповідь, склавши 3 речення за поданим початком.</p> <p>1. <i>Говорити на повен голос</i> _____</p> <p>_____</p> <p>2. <i>Говорити на повен голос</i> _____</p> <p>_____</p> <p>3. <i>Говорити на повен голос</i> _____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 2 4 6 0 1 2 3</p>
5.	<p>Замініть подане речення з прямою мовою на речення з непрямою мовою. Запишіть його .</p> <p><i>П. Куліш відзначав : «З «Енеїди» судилося народитись такому, що зросло із нашою долею навіки, чого не мусимо забути, чого не занепасть ні панський егоїзм, ні государня політика: народилась українська література» .</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p>
6.	<p>До поданих слів доберіть синоніми з тексту.</p> <p>Творити-_____</p> <p>Характерно-_____</p> <p>Відмовитися-_____</p>	<p>L 0 1 2 3</p>
7.	<p>Вставте у поданому уривку пропущені розділові знаки.</p> <p>Вихваляючи твори Івана Котляревського ми залюбки заводимо мову про талант письменника. Відчувається його захват легким, дотепним вільним словом поезією звичаїв коли кожен звук і образ немов іскриться. У мовній стихії благословенної Полтавщини поет купався як бджола в пилку в пору весняного цвіту наповнюючи сонячним нектаром рамки Вергілієвої поеми.</p> <p>Здається “Енеїда” має чарівну силу єднати порізаних земляків щирою людською усмішкою спонукає впізнавати себе справжнього. Крім того, в поемі вже з перших рядків закодовано запорозьку історію. Читач відчуває рідне тепло виспіване на козацький лад. Митець утвердив високе почуття людської й національної гідності. Це почуття й стало хребтом нової української літератури що завжди послідовно обстоювала добру славу й честь українського імені.</p> <p style="text-align: right;">(За Є.Сверстюком)</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9</p>

Частина II

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Еней од радості не стямивсь,
Що Турн виходить битись з ним;
Оскалив зуб, на всіх оглянувсь
І списом помахав своїм.
Прямий, як сосна, величавий.
Бувалий, здатний, третій, жвавий,
Такий, як був Нечеса князь.
На нього всі баньки п'ялили.
І самі вороги хвалили,
Його любив всяк — не боявсь...

Еней махає довгим списом,
На Турна міцно наступа.
"Тепер, — кричить, — підбитий бісом, —
Тебе ніхто не захова!
Хоть як вертись і одступайся,
Хоть в віщо хоч перекидайся,
Хоть зайчиком, хоть вовком стань,
Хоть в небо лізь, ниряй хоть в воду,
Я витягну тебе з-під споду
І розмізчу, погану дрянть".

Од сей бундючної Турн речі
Безпечно усик закрутив
І зжав свої широкі плечі,
Енею глуздівно сказав:
"Я ставлю річ твою в дурницю;
Ти в руку не піймав синицю,
Не тебе, далебі, боюсь.
Олімпські нами управляють,
Вони на мене налягають,
Пред ними тільки я смирюсь"...

Турн тяжку боль одоліває,
К Енею руки простягає
І мову сльозною рече:
"Не жити хочу я подарка;
Твоя, Анхізович, припарка
За Стікс мене поволоче.
Но єсть у мене батько рідний,
Старий і дуже ветхих сил;
Без мене він хоть буде бідний,

Та світ мені сей став не мил;
Тебе о тім я умоляю,
Прошу, як козака, благаю,
Коли мені смерть задаси,
Одправ до батька труп дублений;
Ти будеш за сіє спасений,
На викуп же, що хоч, проси".

Еней од речі сей зм'якшився
І меч піднятий опустив;
Трохи-трохи не прослезився
І Турна ряст топтать пустив.
Аж зирк — Паллантова ладунка
І золота на ній карунка
У Турна висить на плечі.

Енея очі запалали,
Уста од гніву задрижали,
Ввесь зашарівсь, мов жар в печі.
І вмиг, захопивши за чуприну,
Шкереберть Турна повернув,
Насів коліном злу личину
І басом громовим гукнув:
"Так ти троянцям нам для сміха
Глумиш з Паллантова доспіха
І думку маєш бути живим?
Паллант тебе тут убиває,
Тебе він в пеклі дожидає,
Иди к чортам, дядькам своїм".

З сим словом меч свій устромляє
В роззявлений ругульця рот
І тричі в рані повертає,
Щоб більше не було хлопот.
Душа ругульська полетіла
До пекла, хоть і не хотіла,
К пану Плутону на бенкет.

Живе хто в світі необачно,
Тому ніде не буде смачно,
А більш, коли і совість жметь.

1.	Поданий уривок з твору : а) «Енеїда» І.Котляревського; б) «Слово про похід Ігорів»; в) «Причинна» Т.Шевченка	L 0 2
2.	За жанром «Енеїда» : а) травестійно-бурлескна поема; б) п'єса ; в) дума.	L 0 2
3.	Головний герой твору «Енеїда»: а) богиня Венера; б) Еней; в) цар Турн .	L 0 2
4.	Співвіднесіть цитати з твору та героїв. Обведіть кружечком відповідну букву.	L 0 1 2 3 4 5 6
	1. Прямий, як сосна, величавий. Бувалий, здатний, тертий, жвавий ...	A-B A - Еней
	2. ...тяжку боль одолює, К Енею руки простягає...	A-B Б - Турн
	3. Но єсть у мене батько рідний, Старий і дуже ветхих сил...	A-B
	4. Я ставлю річ твою в дурницю; Ти в руку не піймав синицю...	A-B
	5. ...очі запалали, Уста од гніву задрижали...	A-B
	6. Душа рутульська полетіла До пекла, хоть і не хотіла ...	A-B
5.	Визначте ідею поеми «Енеїда». Обведіть кружечком відповідну букву. а) змалювання життя українського суспільства к. XVIII — поч. XIX ст. різних верств населення; б) висміювання українських панів і чиновників, козацьких старшин, їх паразитичного життя, обжерливості, пияцтва, нікчемних сварок і водночас уславлення патріотизму, вірності обов'язку, мужності, товариської солідарності.	L 0 2
6.	Доповніть характеристику героїв поеми «Енеїда».	L
	1. Автор характеризує Енея за допомогою не дуже шанобливих епітетів та порівнянь: «парубок моторний... на все зле проворний, завзятіший од всіх бурлак». У мирний час Еней любить	0 1 2
	_____.	
	_____ . За розвагами та пиятикою він забуває навіть про мету свого життя, начертану на скрижальх небесних,—	
	_____, і Зевс мусить не дуже чемно нагадувати йому про це.	0
	2. Головний герой на початку твору постає перед нами _____	1
	_____ ,	2
	що «піджав хвіст, мов собака, мов Каїн, заструсивсь увесь». У другій же	

